

1. הגדרות

(תיקונים: התשנ"ח, התשס"ט, התשע"ט)

בחוק זה -

"דלק" - דלק המיועד להנעת כלי רכב מנועי, לרבות מוצרי דלק;

"הרשות" - רשות מקרקעי ישראל;

"חברת דלק" - מי שעוסק במכירה או באספקה של דלק לתחנות תדלוק, בין במישרין ובין באמצעות תאגיד קשור; "חוזה בלעדיות" - חוזה בין חברת דלק לבין מפעיל תחנת תדלוק, המקנה לחברת הדלק בלעדיות במכירת דלק או באספקתו לתחנת התדלוק, או את הזכות למכור או לספק לו למעלה משלושה רבעים מכלל הדלק הנמכר בתחנה, ובלבד שתחנת התדלוק אינה נמצאת על מקרקעין שהם בבעלות חברת הדלק, או בחכירה של חברת הדלק מהרשות או מאדם שאינו המפעיל של תחנת התדלוק;

"חוק התחרות הכלכלית" - חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988;

"מפעיל תחנת תדלוק" - מי שעוסק במכירה או באספקה של דלק ללקוחות לצורך הנעת כלי רכב מנועי, לרבות מי שפועל מכוחו או בשמו והוא אינו עובדו;

"שליטה" - כמשמעותה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

"תאגיד קשור" - תאגיד שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא שולט בחברת דלק;

(2) הוא נשלט בידי חברת דלק;

(3) לאדם אחר יש שליטה בו ובחברת דלק;

"תחנת תדלוק" - תחנת תדלוק המוכרת דלק לכלל הציבור;

"תכנית" - כמשמעותה בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965;

"השר" - שר התשתיות הלאומיות.

2. ביטול מגבלות מרחק

כל הוראה בתכנית מיתאר ארצית (תמ"א) 18, המחייבת מרחק מזערי בין תחנות תדלוק או המחייבת מרחק מזערי בקשר לתחנות תדלוק - בטלה, למעט הוראות סעיפים 19 ו-22 של התכנית האמורה.

3. שינוי ייעוד לצורך הקמת תחנת תדלוק

(תיקון התשנ"ח)

(א) המחזיק במקרקעין כחוכר או כבר-רשות מכוח חוזה עם המינהל, רשאי להקים תחנת תדלוק על המקרקעין, ועל אף האמור בחוזה או בהחלטות המינהל, לא יהיה חייב להחזיר למינהל את המקרקעין בשל כך; אין בהוראה זו כדי לפטור את המחזיק מקיום יתר הוראות החוזה שבינו לבין המינהל, או מקיום הוראות כל דין, לרבות הוראות בדבר תשלום כלשהו החל לפי החוזה או לפי כל דין.

(ב) בנסיבות מיוחדות ומטעמים שיפרט, רשאי המינהל להחליט, כי הוראות סעיף קטן (א), בדבר פטור מהחובה להחזיר את המקרקעין למינהל, לא יחולו לגבי מקרקעין מסוימים, המוחזקים בידי אדם כבר-רשות של המינהל; הודעה על החלטה

4.3 מגבלות לענין התקשרות אזורית בין תחנות תדלוק של חברת דלק אחת

[תיקונים: התשנ"ח, התשע"ט]

(א) בסעיף זה -

"דרך עירונית" - כהגדרתה בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961;

"הממונה" ו"בית הדין" - כהגדרתם בחוק התחרות הכלכלית;

"הקמת תחנת תדלוק" - לרבות רכישת תחנת תדלוק, חכירתה, שכירתה או הפעלתה;

"כביש" - כהגדרתו בפקודת התעבורה.

(ב) לא תתקשר חברת דלק בחוזה להקמת תחנת תדלוק או בחוזה בלעדיות, אם במרחק המפורט להלן מהמקום שבו נמצאת או תוקם תחנת התדלוק נמצאת תחנת תדלוק אחרת, שבה נמכר דלק של אותה חברת הדלק:

תחנת תדלוק בדרך עירונית - 1 ק"מ;

תחנת תדלוק בדרך אחרת - 10 ק"מ הנמדדים לאורכם של כבישים.

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) לענין התקשרות בחוזה להקמת תחנת תדלוק יחולו, בשינויים המחויבים, גם על מפעיל תחנת תדלוק אם במרחקים המפורטים באותו סעיף קטן יש לאותו מפעיל זכות להפעיל תחנת תדלוק נוספת; לענין זה, יראו מפעיל כבעל זכות להפעיל תחנת תדלוק, אף אם הזכות להפעילה היא של קרובו או של תאגיד קשור; בסעיף קטן זה -

(1) "קרוב" - בן זוג וכן אח, הורה, צאצא או צאצא של בן הזוג, או בן זוגו של כל אחד מאלה;

(2) ההגדרה "תאגיד קשור" תיקרא כאילו בכל מקום שנאמר בה "חברת דלק" יבוא "מפעיל תחנת תדלוק".

(ד) הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו על חידושו של חוזה בלעדיות בין חברת דלק למפעיל תחנת תדלוק, או על מכירתה של תחנת תדלוק לחברת הדלק, שערב תחילתו של חוק משק הדלק (קידום התחרות) (תיקון), התשנ"ח-1998, ועד למכירה, היתה קשורה בחוזה למכירת דלק עם מפעיל התחנה; בסעיף קטן זה -

"דלק" - דלק המיועד להנעת כלי רכב מנועי, למעט מוצרי דלק;

"מכירה" - לרבות החכרה, השכרה או הפעלה.

(ה) שוכנע הממונה, על פי בקשת חברת דלק או מפעיל תחנת תדלוק, שהתקשרות כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ג), לא תגביל באופן משמעותי את התחרות בעסקים באותו אזור, רשאי הוא, בהחלטה מנומקת, לאשר התקשרות להקמת תחנת תדלוק או לאספקת דלק לתחנת תדלוק, אף אם המרחק בין תחנות התדלוק של אותה חברת דלק או של אותו מפעיל קטן מהמרחקים הקבועים בסעיף קטן (ב), לפי הענין, לתקופה ובתנאים שיקבע; בהחלטתו יתחשב הממונה, בין השאר, בשיקולים האלה:

(1) אפשרות הגישה לתחנות התדלוק מנתיבי תנועה שונים;

(2) מספר התחנות באזור;

(3) היקף המכירות של תחנות התדלוק באזור;

(4) סיווג הכביש;

(5) טיבם של צירי התנועה;

(6) נכונותה של חברת דלק אחרת להתקשר בחוזה.

(ו) לא אישר הממונה בקשה שהוגשה לו בהתאם לסעיף קטן (ה), רשאי המבקש, בכתב מנומק, לערור בפני אב בית הדין על החלטת הממונה; על ערר לפי סעיף זה יחולו הוראות פרק ה' לחוק התחרות הכלכלית.

(ז) התקשרות להקמת תחנת תדלוק או לאספקת דלק לתחנת תדלוק בניגוד להוראות סעיף זה, שלא קיבלה את אישור הממונה כאמור בסעיף קטן (ה), או את אישור בית הדין לפי סעיף קטן (ו) - בטלה.

(ח) הוראות סעיף זה לא יחולו על תחנות תדלוק הממוקמות משני צדיו של כביש, והמחוברות ביניהן בגשר או במנהרה.

5. הוראות לענין שיווק מגרשים

(תיקונים: התשנ"ח, התשס"ט)

(א) לצורך הקמת תחנות תדלוק חדשות תשווק הרשות, בשנת 1998, 50 מגרשים לפחות, ובכל אחת מהשנים 1999 ו-2000 - 75 מגרשים לפחות.

(ב) שיווקה הרשות, בשנה כלשהי מהשנים האמורות בסעיף קטן (א), מגרשים במספר קטן מהמספר הנקוב באותו סעיף קטן, תשווק הרשות, בשנה שלאחר מכן, נוסף על מגרשים שעליו לשווק באותה שנה, גם את יתרת המגרשים שלא שווקו כאמור.

6. הקצאת מגרשים לנכי צה"ל

(תיקונים: התשנ"ח, התשס"ט)

חלק מכלל המגרשים שתשווק הרשות לצורך הקמת תחנות תדלוק יוקצה לנכי צבא הגנה לישראל, בהתאם להסדר, כפי שאומץ בהחלטת הממשלה; לענין סעיף זה -

"החלטת הממשלה" - החלטת הממשלה מס' 3746 מיום ט"ז באייר התשנ"ח (12 במאי 1998);

"הסדר" - סיכום בנושא שיקום תעסוקתי של נכי צה"ל בתחנות דלק מיום י"ח באדר התשנ"ח (16 במרס 1998).

7. תדלוק אוטומטי

(תיקונים: התשנ"ח, התש"ע)

(א) בסעיף זה -

"התקן תדלוק אוטומטי" - התקן המאפשר תדלוק כלי רכב תוך כדי זיהוי כלי הרכב ומדידה אלקטרונית של כמות הדלק, ורישומם במאגר מידע אלקטרוני לצורך חיוב כספי ממוחשב;

"התקן תדלוק אוטומטי כללי" - התקן תדלוק אוטומטי המאפשר לרכוש דלק מכל חברת דלק שממנה ניתן לרכשו באמצעות התקן כאמור, בין אם ההתקן שייך לאותה חברת דלק או הותקן על ידיה ובין אם לאו.

(ב) לצורך הגברת התחרות במשק הדלק יקבע השר, בהתייעצות עם הממונה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, כללים לענין התקני תדלוק אוטומטיים כלליים והפעלתם; כללים כאמור יחולו על כל חברות הדלק.

(ג) בתקנות לפי סעיף קטן (ב), רשאי השר לקבוע, לגבי התקני תדלוק אוטומטיים כלליים, הוראות גם בעניינים אלה:

(1) תנאים בנוגע לרכישת דלק, לרבות התניית הרכישה בקיומו של חוזה בין חברת דלק לבין לקוח;

(2) איסור על חברת דלק לכלול בהסכם התקשרות בינה לבין לקוח הוראות שיש בהן כדי להפחית את התחרות במשק הדלק;

(3) החזר עלויות שחברת דלק תהיה זכאית לו, ממי שהיה לקוח שלה והתקשר עם חברת דלק אחרת, בשל התקן תדלוק אוטומטי כללי השייך לה וסיפקה לו, או שהותקן על ידיה בכלי רכב שלו;

(4) הקניית הבעלות ללקוח, בהתקן תדלוק אוטומטי כללי השייך לחברת דלק שסיפקה אותו ללקוח או שהותקן על ידיה בכלי רכב שלו, בתום תקופה שיקבע;

(5) המועד שלאחריו חברת דלק לא תהיה רשאית למכור דלק באמצעות התקן תדלוק אוטומטי, אלא אם כן הוא התקן תדלוק אוטומטי כללי.

7א. הצגת מחירים בתחנות תדלוק

"בעל תחנת תדלוק" - כל אחד מאלה:

(1) בעל רישיון העסק של תחנת התדלוק;

(2) האדם שבהשגחתו, בפיקוחו או בהנהלתו פועלת תחנת תדלוק, לרבות מפעיל תחנת תדלוק;

"מחיר דלק" - מחירו הכולל של סוג דלק לאחר הנחות המוצעות לצרכן; לעניין זה, "המחיר הכולל" - כהגדרתו

בסעיף 17א לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (בחוק זה - חוק הגנת הצרכן);

"הממונה על הגנת הצרכן" - "הממונה", כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן;

"דמי שירות" - תשלום בעבור שירות התדלוק של כלי רכב, במשאבה המיועדת לתדלוק על ידי עובדי תחנת התדלוק.

(ב) בעל תחנת תדלוק יציב שלטים המציגים את מחירי סוגי הדלק המפורטים בתוספת, הנמכרים בתחנת התדלוק,

בהתאם לכללים אלה:

(1) בשלטים יפורט המחיר בשירות עצמי והמחיר לאחר הוספת דמי שירות;

(2) לא יכללו בשלטים פרטים נוספים על האמור בפסקה (1), אלא אם כן נקבעו לפי סעיף קטן (ד);

(3) שני שלטים לפחות יוצבו במקומות בולטים לעין בתחום תחנת התדלוק, שלט אחד בסמוך למשאבות

התדלוק ושלט אחד במקום בולט שנראה לעין מהכניסה לתחנה;

(4) לפחות שלט אחד נוסף על השלטים כאמור בפסקה (3), יוצב באופן הנראה לעין הנוהג ברכב בנתיב

הנסיעה המוביל לנתיב הכניסה לתחנת התדלוק, במרחק ובאופן שייקבע בידי השר ובלבד שהצבת שלט

כאמור אינה מהווה עבירה לפי חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966; בשלט כאמור יוצג מחירם של סוגי הדלק

סולר לתחבורה ובנזין 95 אוקטן בלבד.

(ג) לא יציב אדם בתחום תחנת התדלוק או בסמוך אליה, שלט המציג או המפרסם מחירים של סוגי דלק הנמכרים בתחנה

או הנחות ממחירים כאמור באופן הנראה לעין כאמור בסעיף קטן (ב), אלא אם כן התקיימו בשלט הוראות לפי הסעיף הקטן

האמור.

(ד) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין שלט לפי סעיף קטן (ב), לרבות הוראות שונות לסוגי השלטים השונים, ובכלל זה -

(1) לגבי גודל השלט, מיקומו, צורתו וצבעו;

(2) לגבי גודל הכיתוב, צורתו וצבעו;

(3) לחייב כי השלט יכלול את זיהוי התחנה;

(4) להגביל את פרסומם של שלטים הדומים לו באופן שיש בו כדי להטעות;

(5) לחייב או להתיר כי השלט יכלול פרטים נוספים, לרבות בדבר הנחות ממחירים של סוגי דלק הנמצאים

בפיקוח וכן מחירים של סוגי דלק נוספים ובכלל זה סוגי דלק שאינם מפורטים בתוספת.

(ה) מנהל מינהל הדלק במשרד התשתיות הלאומיות, בהסכמת הממונה על הגנת הצרכן, רשאי, בהתקיים נסיבות מיוחדות

המצדיקות זאת, בשים לב בין השאר, למיקומה של תחנת התדלוק ולאפיוניה הפיזיים, ובתנאים שייקבע, לאשר לגביה הצבת

שלטים במספר קטן יותר או באופן שונה ממה שנקבע לפי סעיף זה, ובלבד ששוכנע כי תובטח הצגה נאותה של המחיר

לצרכן.

(ו) השר רשאי לשנות בצו את רשימת סוגי הדלק המנויים בתוספת.

(א) לא הציג בעל תחנת תדלוק בתחום התחנה את מחירי סוגי הדלק הנמכרים בה, או שהציגם בניגוד להוראות לפי סעיף 7א(ב), (ג) או (ד), דינו - קנס פי שלושה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בחוק זה - חוק העונשין).

(ב) הציג בעל תחנת תדלוק מחיר דלק הנמוך מהמחיר הנגבה בפועל בתחנה מצרכן כלשהו או מהמחיר בתחנה לצרכן מזדמן או הציג מחירים או הנחות באופן שיש בו משום הטעיה, דינו - מאסר שנה או קנס פי שבעה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

7. סמכויות פיקוח וחקירה

(תיקון התשס"ח)

לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה, רשאי המפקח על המחירים במשרד התשתיות הלאומיות, כמשמעותו בסעיף 2 לחוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996, או עובד המדינה שהוסמך לעניין זה בכתב -

(1) להיכנס, לאחר שהזדהה, לתחנת תדלוק או לכל מקום אחר שבו מתנהלים עסקיה של תחנת תדלוק, של חברת דלק או של בעליהן; ואולם לא ייכנס מפקח או מי שהוסמך לעניין זה למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט;

(2) לדרוש מאדם הנוגע בדבר למסור לו מידע ומסמכים הנוגעים לפעילות תחנת התדלוק או חברת הדלק.

8. שמירת דינים

(תיקונים: התשנ"ח, התשס"ח)

אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות חוק הגנת הצרכן ומהוראות כל דין אחר.

9. ביצוע ותקנות

(תיקונים: התשנ"ח, התשס"ח)

השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו. תקנות וצווים לפי חוק זה טעונים אישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

תוספת

(סעיף 7א(ב) ו-(ו))

סוגי דלק

1. בנזין 95 אוקטן.

2. בנזין 96 אוקטן.

3. בנזין 98 אוקטן.

4. סולר לתחבורה.

5. גפ"מ לתחבורה.

יצחק רבין

יצחק רבין

ראש

הממשלה

שר הפנים

עזר ויצמן

שבח וייס

נשיא המדינה

יושב ראש

הכנסת

[1] ס"ח 1476, התשנ"ד (4.8.1994), עמ' 270. הצ"ח 2276, התשנ"ד, עמ' 470.

תיקונים: ס"ח 1678, התשנ"ח (29.7.1998), עמ' 287;

ס"ח 2121, התשס"ח (4.12.2007), עמ' 67. הצ"ח - כנסת 166, התשס"ז, עמ' 260;

ס"ח 2166, התשס"ח (14.7.2008), עמ' 645 [התשס"ח (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 335, התשס"ח, עמ' 16 ועמ' 138;

ס"ח 2209, התשס"ט (10.8.2009), עמ' 329. הצ"ח - ממשלה 436, התשס"ט, עמ' 348 ועמ' 514;

ס"ח 2250, התש"ע (22.7.2010), עמ' 593. הצ"ח - כנסת 304, התש"ע, עמ' 96;

ס"ח 2732, התשע"ח (16.7.2018), עמ' 750. הצ"ח - ממשלה 1203, התשע"ח, עמ' 682;

ס"ח 2781, התשע"ט (10.1.2019), עמ' 251. הצ"ח - ממשלה 1221, התשע"ח, עמ' 890;

ס"ח 2940, התשפ"ב (15.12.2021), עמ' 478. הצ"ח - ממשלה 1435, התשפ"א, עמ' 600.

[2] סעיף 3 יעמוד בתוקפו 5 שנים מיום 29.7.1998, אולם השר רשאי להאריך את תוקפו לתקופה שיקבע.

[3] תוקפו של סעיף 4 נקבע בתחילה למשך 7 שנים מיום 29.7.98, אולם נקבע כי השר רשאי להאריך את תוקפו לתקופות

נוספות שלא יעלו יחד על 3 שנים. בהתאם לסמכותו, פרסם השר הארכה של תוקף הסעיף עד ליום 31.1.06 (ק"ת 6404,

התשס"ה, עמ' 838) ועד ליום 29.7.08 (ק"ת 6499, התשס"ו, עמ' 994). בתיקון התשס"ח (מס' 2) הוארך הסעיף למשך 10

שנים נוספות מיום 29.7.08. בתיקון התשע"ח נקבע תוקפו של הסעיף עד ליום 29.7.21, ובתיקון התשפ"ב נקבע תוקפו עד

ליום 31.7.24.

//